

חודש לתוך הלחימה - עמדות הציבור על היום שאחרי המערכה בעזה

ממצאי סקר מכון מיתוים

הסקר שלפניכם מבקש לעמוד על עמדות הציבור בסוגיות המדיניות המרכזיות של המערכה בעזה. הוא בוחן את השפעת המערכה על עמדות הציבור בסוגיות מפתח ביחסי החוץ של ישראל בכלל, ועל יחסי ישראל והפלסטינים בפרט. אנו מצויים בתקופה בה מתקבלות החלטות קריטיות על המהלכים הצבאים והמדיניים במערכה נגד חמאס, איראן ומערך ההתנגדות. לפיכך, הבנת עמדות ותפיסת המחשבה הציבורית על שאלות הליבה המדיניות הקשורות בלחימה – ובמיוחד הבנת השינויים שחוללו אירועי ה-7 באוקטובר - הינה בעלת חשיבות מהותית.

הסקר בוצע בדיוק חודש מפרוץ המלחמה - ב-7-6 בנובמבר 2023 - על-ידי מכון סמית ובשיתוף קרן פרידריך אברט, בקרב מדגם מייצג של האוכלוסייה הבוגרת בישראל. להלן ממצאיו:

- רוב בציבור הישראלי (52%) תומך במהלך מדיני בסיומה של המערכה הצבאית שיש בו מידת הכרה בריבונות פלסטינית עצמאית. מתוכם 27% תומכים במהלך להסכם על בסיס שתי מדינות במסגרת השלמת תהליך הנורמליזציה עם העולם הערבי; ו-25% מבקשים לקדם היפרדות חד צדדית מהפלסטינים בעזה ובגדה המערבית. לעומתם, 28% מהציבור תומכים בסיפוח ישראלי של עזה והגדה (כולל שלישי מהציבור היהודי). רק 5% תומכים במודל של המשך ניהול הסכסוך מול חמאס וחיזבאללה כפי שהתקיים לפני ה-7 באוקטובר.
- התחזקות משמעותית בתפיסת הרשות הפלסטינית כגורם עוין. 31% מהציבור רואים בהמשך קיומה אלמנט המנוגד לאינטרס הישראלי – לעומת 13% בלבד שהחזיקו בעמדה זו בסקר שערכנו ביולי השנה. רק 32% רואים בה כגורם המשרת או קריטי לאינטרס הישראלי לעומת 43% ביולי. ל-21% מהציבור אין דעה בנושא.
- תמימות דעים בקרב המשיבים בדבר הצורך למנוע את המשך שלטונו של חמאס (גם אם מוחלש) ברצועה ביום שאחרי סיום הלחימה. פחות מ-1% תומכים באופציה זו. 39% רוצים לראות כוח בינלאומי מנהל את ענייני הרצועה ביום שאחרי. 37% שמים יתבם על שליטה ישראלית. רק 13% מעדיפים שהרשות הפלסטינית תשלוט ברצועה עם סיום הלחימה.
- 60% מהציבור תומך בהצבת כוחות זרים בעזה בשלב המעבר שלאחר סיום הלחימה. בקרב הציבור יש העדפה לכוחות זרים המבוססים על מדינות המערב בלבד (37%) על פני כוחות משולבים ממדינות המערב והאזור (18%). רק 22% התנגדו להצבת כוחות אלו.

- רק 26% מהציבור מסכימים עם הדעה שהסדרת הסכסוך עם הפלסטינים הכרחית למאבק יעיל באיראן ובגרורותיה, לעומת 60% מהציבור שאינם מסכימים או נוטים שלא להסכים עם דעה זו.
- רוב הציבור (55%) סבור כי הדרך היעילה ביותר להתמודד עם האיום הצבאי מצד איראן ובעלות בריתה באזור היא באמצעות בניית קואליציה אזורית בחסות אמריקאית. פחות מחמישית מהמשיבים מצדדים בפתיחה במערכה צבאית עצמאית מול איראן וחיזבאללה. רק 9% תומכים בהמשך המצב הקיים של ניהול סכסוך מתמשך מול חיזבאללה ושאר נתמכי איראן באזור. כמעט חמישית מהמשיבים טרם פיתחו דעה בנושא.
- היפוך מוחלט בעמדות הציבור לגבי המלחמה באוקראינה לאור התנהלות רוסיה במערכה האחרונה. ביולי האחרון רוב בציבור (44%) תמכו בניטרליות לעומת 33% שתמכו בתמיכה ברורה במערב ובאוקראינה. עתה – מחצית המשיבים תומכים בעמידה לצד המערב, ורק רבע תומכים בהמשך מדיניות של ניטרליות. 6% צידדו בהנמכת החיכוך וחיזוק היחסים עם רוסיה.

א. התכלית המדינית של המערכה הצבאית

ממשלת ישראל טרם דנה בתכלית המדינית של המערכה הצבאית. מה לדעתך צריכה להיות התכלית המדינית ארוכת הטווח של המלחמה?

ערבים	יהודים	סה"כ	
55%	21%	27%	הסכם לפתרון שתי מדינות בין ישראל והפלסטינים במסגרת הסכם נורמליזציה אזורי כולל
7%	33%	28%	סיפוח השטחים והחלת הריבונות על עזה, יהודה ושומרון
5%	5%	5%	המשך ניהול הסכסוך מול חמאס וחיזבאללה כפי שהיה לפני ה-7 באוקטובר
10%	28%	25%	מהלך של היפרדות חד-צדדית מהפלסטינים בעזה ובגדה המערבית
23%	13%	15%	אין דעה

במגזר היהודי צוינו יחסית יותר שני פתרונות: "סיפוח השטחים והחלת הריבונות על עזה, יהודה ושומרון" (33%) ו"מהלך של היפרדות חד-צדדית מהפלסטינים בעזה ובגדה המערבית" (28%).

במגזר הערבי בולט "הסכם לפתרון שתי מדינות בין ישראל והפלסטינים במסגרת הסכם נורמליזציה אזורי כולל" (55%).

ב. האינטרס הישראלי בהמשך קיומה של הרשות הפלסטינית

גורמים בכירים בממשלה הטילו ספק באינטרס הישראלי בהמשך קיומה של הרשות הפלסטינית. עד כמה אתה רואה בהמשך קיומה של הרשות אינטרס ישראלי?

ערבים	יהודים	סה"כ	
14%	34%	31%	המשך קיומה מנוגד לאינטרסים של

			ישראל
14%	16%	16%	המשך קיומה אינו משמעותי לאינטרס הישראלי
31%	23%	24%	המשך קיומה משרת את האינטרס הישראלי
8%	8%	8%	המשך קיומה קריטי לאינטרס הישראלי.
33%	19%	21%	אין דעה

במגזר היהודי הרוב ציינו שהמשך קיומה מנוגד לאינטרסים של ישראל (34%) בעוד שבמגזר הערבי אחוז דומה ציין ש"המשך קיומה משרת את האינטרס הישראלי". (31%)

השוואה למדד מדיניות חוץ יולי 2023 – סה"כ

סקר יולי 2023	סקר "חרבות הברזל"	
13%	31%	המשך קיומה מנוגד לאינטרסים של ישראל
17%	16%	המשך קיומה אינו משמעותי לאינטרס הישראלי
32%	24%	המשך קיומה משרת את האינטרס הישראלי
11%	8%	המשך קיומה קריטי לאינטרס הישראלי.
27%	21%	אין דעה

השוואה למדד מדיניות חוץ יולי 2023 – לפי המגזר

מגזר ערבי		מגזר יהודי		
סקר יולי 2023	סקר "חרבות הברזל"	סקר יולי 2023	סקר "חרבות הברזל"	
18%	14%	12%	34%	המשך קיומה מנוגד לאינטרסים של ישראל
17%	14%	18%	16%	המשך קיומה אינו משמעותי לאינטרס הישראלי
26%	31%	32%	23%	המשך קיומה משרת את האינטרס הישראלי
12%	8%	11%	8%	המשך קיומה קריטי לאינטרס הישראלי.
27%	33%	27%	19%	אין דעה

ג. שליטה בעזה לאחר סיום המלחמה

מי היית רוצה שישלוט בעזה לאחר סיום הלחימה?

ערבים	יהודים	סה"כ	
2%	0%	0%	חמאס מוחלש
15%	41%	37%	ישראל
27%	10%	13%	הרשות הפלסטינית
28%	41%	39%	כוח רב-לאומי
28%	8%	11%	אין דעה

במגזר היהודי הדעות התחלקו בין "ישראל" (41%) ל"כוח רב לאומי" (41%). במגזר הערבי יחסית בולטים "הרשות הפלסטינית" (27%) ו"כוח רב-לאומי" (28%) ואחוז גבוה לא הביעו דעה (28%).

ד. עמדות כלפי הכנסת כוחות רב לאומיים לעזה

פוליטיקאים ומנהיגים מישראל ומהעולם דנים באפשרות של הכנסת כוחות רב-לאומיים לעזה כחלק מפתרון הביניים לטווח הקצר. האם אתה תומך בהכנסת כוחות רב-לאומיים שכאלו?

ערבים	יהודים	סה"כ	
31%	38%	37%	כן, אם מדובר בכוחות המתבססים על מדינות המערב, לדוגמה צרפת, אירלנד, ספרד וגרמניה
6%	5%	5%	כן, כל עוד מדובר על כוחות המתבססים על מדינות ערב המתונות כגון איחוד האמירויות, ערב הסעודית ומצרים
13%	19%	18%	כן, אם הם כוחות משולבים של מדינות המערב ומדינות ערב המתונות
13%	23%	22%	לא, זה יפגע בביטחון ובריבונות של ישראל
37%	15%	18%	אין דעה

בשני המגזרים במדרג הראשון, ובהפרש משמעותי, צוין "כן, אם מדובר בכוחות המתבססים על מדינות המערב, לדוגמה צרפת, אירלנד, ספרד וגרמניה".

ה. קידום הסדרה עם הפלסטינים כדי להתמודד עם האיום האיראני

האם את/ה מסכים/ה או לא מסכים/ה עם האמירה הבאה: "על מנת להתמודד ביעילות עם האיום מצד איראן וגרורותיה, על ישראל לקדם הסדרה עם הפלסטינים?"

ערבים	יהודים	סה"כ	
11%	51%	44%	לא מסכים
8%	17%	16%	נוטה לא להסכים
19%	68%	60%	סה"כ לא מסכים + נוטים לא להסכים
31%	15%	18%	מסכים
23%	5%	8%	מסכים במידה רבה
54%	20%	26%	סה"כ מסכים + מסכים במידה רבה
27%	12%	14%	אין דעה
35%+	48%-	34%-	פער בין מסכימים ללא מסכימים

במגזר היהודי הרוב לא הסכימו, במגזר הערבי הרוב הסכימו.

ו. אסטרטגיית ישראל להתמודדות עם איראן

איראן פועלת לאיחוד זירות נגד ישראל – מלבנון, סוריה, עיראק, עזה והגדה ותימן. מה צריכה להיות האסטרטגיה העיקרית של ישראל להתמודדות עם אתגר זה:

ערבים	יהודים	סה"כ	
9%	20%	18%	פתיחה במערכה צבאית עצמאית נגד איראן ושלוחותיה
13%	8%	9%	המשך ניהול הסכסוך מול חיזבאללה ואיראן בדומה למה שהיה קיים לפני ה-7 באוקטובר
39%	58%	55%	בניית קואליציה אזורית להתמודדות עם איראן בחסות אמריקאית
39%	14%	19%	לא יודע

בשני המגזרים במדרג הראשון צוין "בניית קואליציה אזורית להתמודדות עם איראן בחסות אמריקאית". במגזר הערבי אחוז גבוה לא הביעו דעה (39%).

ז. מדיניות ישראל כלפי פלישת רוסיה לאוקראינה

בשנים קודמות פעלה ישראל לחזק יחסיה עם רוסיה במקביל ליחסיה עם ארה"ב, גם נוכח המלחמה באוקראינה. לאור עמדת רוסיה ביחס למערכה בעזה והתחזקות שיתוף הפעולה שלה עם איראן, מה צריכה להיות האסטרטגיה המעודכנת של ישראל כלפי פלישת רוסיה לאוקראינה:

ערבים	יהודים	סה"כ	
21%	55%	50%	צידוד מלא בארה"ב, במערב ובאוקראינה
26%	24%	25%	המשך ניסיון "ללכת בין הטיפות", ללא מחויבות מלאה לאף אחד מהצדדים
10%	6%	6%	חיזוק היחסים והנמכת החינוך עם רוסיה.
43%	15%	19%	אין דעה

במגזר היהודי יותר ממחצית ציינו "צידוד מלא בארה"ב, במערב ובאוקראינה".
במגזר הערבי מעל ל – 40% לא הביעו דעה.

ממצאי מדד מדיניות חוץ 2023 (להשוואה)

ביחס למלחמה באוקראינה על ישראל:

ערבים	יהודים	סה"כ (סקר יולי 2023)	
34%	46%	44%	"ללכת בין הטיפות" כדי לא להרגיז את רוסיה גם אם הדבר יעורר כעס במדינות המערב.
25%	35%	33%	לתמוך באופן מלא באוקראינה ובעמדת העולם הדמוקרטי-ליברלי
3%	3%	3%	לתמוך באופן מלא ברוסיה
38%	16%	20%	אין דעה

בסקר יולי השאלה נשאלה בנוסח אחר. ניתן לראות שהאחוז שצינו "ללכת בין הטיפות" במגזר היהודי ירד מ – 46% ביולי ל – 24% עכשיו.

הדעות המובעות בפרסום זה אינן משקפות בהכרח את דעותיה של קרן פרידריך אברט. שימוש מסחרי בפרסומים של מכון מיתווים וקרן פרידריך אברט ללא אישור בכתב אסור בהחלט.